

KRAJOWA RADA SĘDZIÓW SPOŁECZNYCH

„Konstytucyjny przedstawiciel obywateli w sądzie, gwarantem sprawiedliwości”

-tylko drogą elektroniczną-

Suwałki, dnia 16 12 2018 r.

Do Ławników - Sędziów Społecznych, członków Stow. KRSS i Rad Ławniczych Sądów Powszechnych

Szanowni Państwo,

Stowarzyszenie Krajowa Rada Sędziów Społecznych pragnie Państwa poinformować o wydarzeniach jakie miały miejsce na przestrzeni kilkunastu miesięcy, które odnosiły się do naszego środowiska ławniczego tak w kraju jak i zagranicą. Przede wszystkim stowarzyszenie KRSS prowadziło różnorodne działania tak na poziomie wymiaru sprawiedliwości jak samorządowym czy społecznym. Wymiernym efektem naszych działań zwieńczonym sukcesem jest znaczna zmiana wysokości rekompensaty jaką Państwo otrzymujecie za czynności wykonywane w sądzie, poza tym wywalczyliśmy także ryczałt za dojazd do sądu. Nasze rozmowy w Ministerstwie Sprawiedliwości nie były łatwe, nigdy przeszłości ławnicy nie byli tam reprezentowani instytucjonalnie. Zauważyć można to w zapisie uzasadniający projekt zmiany ustawy cytując „art. 172 u.s.p. czyni zadość postulatowi środowiska ławniczego podwyższenia rekompensat wypłacanych ławnikom biorącym udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych. Jakkolwiek rekompensata ta nie może być utożsamiana z wynagrodzeniem, albowiem ławnik nie jest pracownikiem sądu i swe obowiązki wykonuje społecznie, rekompensata ta – przewidziana ustawą – winna być godna i gwarantować gotowość obywateli do pełnienia tej funkcji. ...Dodatkowo przewiduje się przyznanie ławnikom ryczałtu na pokrycie kosztów dojazdu do sądu w celu udziału w rozprawie w wysokości 0,25% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, to jest około 10 zł.” Wydaje się nam, że urzędnicy MS są do ławników raczej nieprzychylni, to struktura nie bardzo chcąca uczestnictwa obywateli w wymiarze sprawiedliwości, jednak udało się nam przekonać ich do zaakceptowania zmian w ustawie. Jak Państwo pamiętacie działaliśmy na różnych szczeblach instytucji państwowych przekonując decydentów o potrzebie zmian w prawie odnoszących się do udziału obywatela w wymiarze sprawiedliwości. Jednak te dwa załatwione postulaty nie dają nam satysfakcji, pewnie jest jeszcze wiele problemów do załatwienia, które wynikają z oczekiwań ławników. Chcemy między innymi przedstawić następujące spostrzeżenia Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw człowieka:

- **podanie sposobu wykonania Art. 175. § 2. ustawy p.u.s.p przez rady ławnicze**
- **szkolenie kandydatów na ławników przez sędziów sądów powszechnych zleconych przez samorząd gminy przed naborem kandydatów ławników na nową kadencję (system niemiecki)**
- **zaliczenia rekompensaty do składników ustalających wysokości ubezpieczenia emerytalnego**
- **rozważenie możliwości wprowadzenia z urzędu, sędziego społecznego w skład członków obwodowych komisji wyborczych**
- **zmiany Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, zmniejszającą ilości ławników w radach ławniczych sądach powszechnych od 5-15 osób. (obecnie dla obu sądów od 8-20 ławników)**
- **przyznania rekompensaty za czytanie akt sprawy przed rozprawą**
- **rozważenie możliwości przekazania niezawisłych sędziów-ławników pod opiekę Krajowej Rady Sądownictwa (obecnie nie ma w KRS przedstawicieli czy obserwatora z środowiska sędziów społecznych)**
- **przywrócenie udziału czynnika społecznego w składach orzekających w SR i SO do stanu jaki był przed zmianami w 2007 r.**
- **wprowadzenie instytucji Sędziego Pokoju w sądownictwie powszechnym**
- **rozważenie możliwości wprowadzenia z urzędu sędziego społecznego w skład członków obwodowych komisji wyborczych**
- **dopisania do ustawy p.u.s.p. Art. 159. § 1. - „poseł i senator”**
- **wprowadzenie kodeksu etyki ławnika - sędziego społecznego**

Oczywiście wyżej wymienione postulaty mogą być dyskusyjne i nie spełniające wszystkich oczekiwań, zapewniamy, że były one konsultowane z radami ławniczymi w kraju. Powyższe wnioski będziemy chcieli przedstawić panu przewodniczącemu Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, z którym prowadzimy rozmowy i oczekujemy terminu spotkania z prezydium tej komisji. Jesteśmy także w stałym kontakcie z Ministerstwem Sprawiedliwości.

Stowarzyszenie Krajowa Rada Sędziów Społecznych uczestniczyło w wielu konferencjach i spotkaniach związanych z ławnikami w różnych miastach. Zorganizowaliśmy wraz z Krajową Radą Sądownictwa I Krajową Konferencję Ławniczą w Warszawie, uczestniczyliśmy w konferencjach, spotkaniach organizowanych przez Sąd Najwyższy, komisje sejmowe, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Stow. Sędziów Polskich „Iustitia” z posłami, radnymi sejmików wojewódzkich czy władzami lokalnych samorządów.

Przedstawiciele Zarząd Głównego KRSS bardzo często spotykali się z radami ławniczymi, które organizowały szkolenie ławników, ważne uroczystości lokalne, czy obchody Dnia Ławnika (14 VI). Najczęściej na takich spotkaniach uczestniczyły także lokalne władze, posłowie, radni oraz władze poszczególnych sądów, wręczając ławnikom z tej okazji setki pamiątkowych dyplomów uznania czy medale za pracę w wymiarze sprawiedliwości. Ostatnio dniu 30 XI 2018 r. w SO w Ostrołęce odbyło się kilkugodzinne szkolenie ławników SO i Sądów Rejonowych, później odbyła się konferencja ławnicza z udziałem Prezesa SO i przew. ZG Stow. KRSS, na której dyskutowane były oczekiwania ławników względem

ustawodawcy i stowarzyszenia. Podniesiono tam ciekawą kwestię odnoszącą się do ryczałtu za przejazd do sądu, gdyż w Ostrołęce nie ma opłat za korzystanie z komunikacji miejskiej. Powstało pytanie czy ostrołęckim ławnikom należy się ryczałt? Pewnie podobne pytania zadadzą sobie inni ławnicy i władze sądów, które znajdą się w podobnej sytuacji, jest dostępna opinia prawna dla SO w Ostrołęce jak i kiedy można zastosować ryczałt. Ponadto pan Prezes Sądu Okręgowego w Ostrołęce przedstawił i zapoznał nas z działaniem *ostrołęckiego systemu równomiernego przydzielania spraw ławnikom*, w systemie nie ma podziału na ławników do spraw cywilnych i karnych. System ostrołęcki wydaje się być sprawiedliwym dla całego stanu ławniczego w danym sądzie.

Stowarzyszenie KRSS zorganizowało możliwość udziału w komisjach wyborczych ławników w ogólnopolskim referendum. (skorzystało z tej sposobności ok. 700 ławników) Stowarzyszenie KRSS zorganizowało w Toruniu z udziałem władz miasta Torunia dwudniową Polsko-Niemiecką Konferencję Ławniczą, celem konferencji była wymiana doświadczeń między ławnikami polskimi i niemieckimi. Należy podkreślić ogromne zasługi dla przew. Rady Ławniczej SR w Toruniu za zorganizowanie konferencji w tym mieście Pana **Jana Kwiatkowskiego**. Kilka miesięcy później, podobna konferencja odbyła się w Niemczech w Poczdamie. Prowadzone są rozmowy z krajowym stowarzyszeniem fińskich ławników by odbyć podobną wspólną konferencję w Gdańsku. Braliśmy także udział na zaproszenie włoskich sędziów pokoju w ich krajowej konferencji w Rzymie (2018).

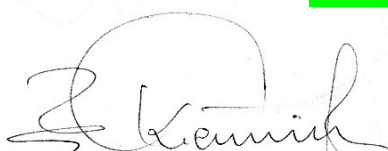
Polska (Stow. KRSS) jest od 2014 r. członkiem i aktywnie uczestniczy w Europejskiej Sieci Stowarzyszeń Ławniczych. (ENALJ - 17 państw) Spotkania prowadzone są formie trzydniowej konferencji, odbywają się co roku maju z okazji Europejskiego Dnia Ławnika, której celem jest szeroka wymiana doświadczeń między poszczególnymi państwami. Braliśmy już udział w konferencjach w Budapeszcie, Wiedniu, Sztokholmie, Gdańsku gdzie Polska zorganizowała konferencje z udziałem najwyższych władz państwowych, prezesów sądów, posłów, władz miasta i innych najważniejszych przedstawicieli władz lokalnych. Tu należy oddać zasługi i podziękowania za ogromną pracę organizacyjną Panu przew. RŁ SO w Gdańsku i Przew. Oddz. Pomorskiego **Krzysztofowi Bartochowskiemu** oraz podziękować za wsparcie władz Miasta Gdańska. W maju tego roku Stow. KRSS brało udział w konferencji ENALJ w Neapolu, na którym nasz przedstawiciel został wybrany na prezydenta w wypadku niemożności prowadzenia konferencji przedstawiciela ENALJ w Maastricht (Holandia) w maju 2019 r.. Strona Polska zaproponuje zorganizowanie Europejską Konferencję Ławniczą (ENALJ) we Wrocławiu, gdzie już przewodniczący Oddziału Dolnośląskiego Stowarzyszenia KRSS i RŁ SO we Wrocławiu Pan **Marian Radola** zadeklarował się do prowadzenia dalszych rozmów z władzami miasta na temat zorganizowania Konferencji ENALJ w 2020 r. rozmowy zostały zapoczątkowane przez przew. ZG KRSS z przew. Rady Miejskiej Wrocławia podczas uroczystych obchodów Dnia Ławnika Polskiego (VI 2018) okręgu wrocławskiego. Dobrym przykładem jest świetna współpraca ławników Oddziału Śląskiego Stow. KRSS z władzami samorządowymi miasta Gliwice, polecamy kontakt z Panią Przewodniczącą Oddziału i przewodniczącą RŁ SR w Gliwicach - **Barbarą Komander**.

Jak Państwo widzą Stow. KRSS prowadzi nieustanne działania i akcje na rzecz polskiego środowiska ławniczego, nie oczekując w zamian od ławników pochwał, deklaracji wstąpienia do stowarzyszenia, ważne jest by nasze środowisko było godnie postrzegane przez władze państwowe i społeczeństwo tak w kraju jak i zagranicą. Informujemy, że z reguły członkowie Zarządu Głównego Stow. KRSS wykonują swe czynności wydając własne środki finansowe, a są one nie małe. Ze smutkiem postrzegamy brak integracji środowisk ławniczych, w niektórych apelacjach w kraju.

Mielibyśmy prośbę do Państwa członków Rad Ławniczych reprezentujących ławników danego sądu by skorzystali z Art. 175. § 2. ustawy p.u.s.p, choć zapis ten nic nie mówi jak rady ławnicze mają go realizować w praktyce i z jakich środków mają pobudzać działalność wychowawczą w społeczeństwie, może samorządy lokalne pomogłyby w realizacji tego ustawowego obowiązku? Prosimy także Rady Ławnicze by nasze pismo do ławników zostało także wywieszane na tablicy informacyjnej Państwa sądu oraz zostało opublikowane na stronach internetowych Waszego sądu.

Proponujemy także Radom Ławniczym by z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku rozważyły możliwość zorganizowania w celach integracyjnych wspólne spotkania wigilijne czy noworoczne z udziałem władz sądu, władz samorządowych oraz pozostałych ławników.

Serdecznie Państwa pozdrawiam, życząc Państwu w imieniu ZG KRSS Wesołych Świąt Gwiazdkowych oraz pomyślności w Nowym Roku 2019

Jerzy Ząbkiewicz - przew. ZG Stow. KRSS

STOWARZYSZENIE KRAJOWA RADA SĘDZIÓW SPOŁECZNYCH

Adres: Ul. Patli 19, 16-400 SUWAŁKI, tel./fax 87 5677510, kom. 600 392127, E mail: lawniksedziaspoleczny@gmail.com
www.lawnik.eu